MAGVETÉS

TÖRÖKKOPPÁNY, SZOROSAD, SOMOGYDÖRÖCSKE, MIKLÓSI, KÁRA, ZICS, SOMOGYEGRES, KAPOLY, SOMOGYMEGGYES, PUSZTASZEMES ÉS KEREKI KÖZSÉGEK EGYHÁZI KULTURÁLIS LAPJA

2020. XXVIII. évf. — 1. szám — I. negyedév

A világ világossága…

Ti vagytok a világ világossága. A hegyen épült várost nem lehet elrejteni. S ha világot gyújtanának, nem rejtik a véka alá, hanem tartóra teszik, hogy mindenkinek világítson a házban. Ugyanígy a ti világosságotok is világítson az embereknek, hogy jótetteiteket látva dicsőítsék mennyei Atyátokat! (Mt 5, 14-16) Jézus ezekkel a hasonlatokkal a kereszténységünk lényegéről beszél. Ezt idéztük a bérmálási szülői értekezleten is először, amikor a keresztény nagykorúság szentségéről beszéltünk annak a néhány szülőnek, aki még lényegesnek tartja gyermekei vallásos nevelését.

Már régen kisebbségben vannak azok, akik komolyan akarják venni és élni a hitünket. Bátorítson, hogy a növekvő sötétségben egy gyertyaláng, kis fény is segítheti a tájékozódást, ha nem rejtjük véka alá. Ha vállaljuk minden nap hitünk kihívásait, adunk időt Istennek, figyelünk rá, keressük őszinte szívvel, tanácsai szerint élünk.

Egy kedves régi barátunk, rendünk külső testvérének fia kaszkadőrként keresi kenyerét. Ő mondta el, hogy amikor egyszer Málta szigetén forgattak, nagy hőség volt. Görög katonáknak öltözve újra és újra meg kellett ismételniük egy fárasztó jelenetet egy kalandfilm felvétele során. Nagyon örült, amikor a tikkasztó melegben váltótársa átvette a helyét. Behúzódott az árnyékba, s onnan nézte az újabb és újabb próbát, mert az operátor, mindig talált valami kivetnivalót. Amikor látta, hogy egyik fiatalember mindjárt összeesik a nagy melegben, odaszólt neki:

– Látom, nagyon nehezen bírod, pihenj egy kicsit, majd én megyek helyetted. Angolul társalogtak, hiszen ez egy nemzetközi koprodukcióban készült film volt.

A fiú fáradtan rámosolyodott, s csak annyit kérdezett: – Ugye, te is keresztény vagy?

Meglepődött a segítőkész, egyébként tényleg komoly keresztény családból származó kaszkadőr. Hiszen, ő egy szót se szólt vallásról, Krisztusról, „csupán” észrevette, hogy a másik bajban van, s merte vállalni az áldozatot, nem ment el kényelmet keresve a másik baja mellett.

2019 decemberében Kínából világméretűvé szélesedő járvány terjedt el, amely megingatta a globalizálás bűvkörébe esett világot. A történelemben évszázadokra visszatekintve, minden száz évben nagy népirtást okozott egy-egy járvány. A középkorban többször, de a 18. században is hatalmas pestisjárványok dúltak. Az 1830-as és 50-es években a legszűkebb környékünkön is rengeteg áldozatott szedett a kolera. Az 1. világháború után a spanyolnátha tizedelte meg a lakosságot. Alig száz év múlva, napjainkban a koronavírus indult pusztító útjára, ingatva meg az emberiség biztonságérzetét. Válságos időket élünk, ki gondolt volna karanténra, kijárási tilalomra, szájmaszkban autózó emberekre, iskolák, templomok, munkahelyek bezárására vészhelyzet miatt.

A kínai nyelvben a „válság” szót két jellel fordítják le. Az első írásjel a veszélyességet jelenti, a második a lehetőséget. Érdemes elgondolkozni ez utóbbin is. Hiszen ez a határokat nem ismerő járvány lehetőséget is ad a szolidaritás és az alázat érzéseinek megerősödésére, az őrült életritmusunk lelassítására, azért, hogy a lényegre koncentrálhassunk: Isten feltétel nélküli szeretetére mindenki iránt. Esendőségünkkel találkozva, hamis biztonságtudatunkat megingatva Ő azt akarja, hogy keresztényként mi legyünk *a föld sója és a világ világossága.*

Vizsgázik a kereszténységünk az új helyzetben is. Figyelmeztet a szükséghelyzet: magunkra is kell vigyáznunk, ha másokra vigyázni akarunk.

Elengedhetetlenek a járványügyi előírások megtartása, ehhez tegyük hozzá a kereszténységünk segítőkészségét.

Imre atya

Simon András grafikája

Hol van Isten a járvány idején?

Hol lenne, ha nem itt? A koronavírus és a válságok idején is tudnunk kell, hogy nekünk olyan Istenünk van, aki miközben gondviselő és megmentő, velünk jön a krízisekbe és a szenvedések tengerébe is. Nem kívülről figyeli a küzdelmünket, szenvtelenül. Itt van a járvány kellős közepén, hogy felismerjük, és rá tudjuk bízni magunkat! Nagypéntek drámája nem kérdőjelezte meg Isten szeretetét Jézus iránt, hanem megerősítette a hitét, hogy harmadnapra feltámad.

Miért engedi meg Isten ezt a járványt?

Ugyanazért, amiért a keresztények üldözését, hogy tanúságot tegyünk a hitünkről! Isten országa köztünk van, erről kell tanúságot tennünk! Az Ő országának békéjét és örömét nem veszélyezteti a járvány, csak akkor, ha nem hisszük, hogy Isten országa elérkezett, s az ellenfél hangjára figyelünk.

A keresztségünk óta naponta választanunk kell, hogy rábízzuk-e magunkat a szerető, gondviselő Atyára, igent mondunk-e Jézus Krisztusra, aki velünk van minden nap, és hallgatunk-e a Szentlélekre?

Varga László megyéspüspök
(részlet a körleveléből)

Az Eucharisztikus Kongresszusra készülünk

Eucharisztikus csodák

Az eucharisztikus csodák olyan isteni megnyilvánulások, melyek célja, hogy megerősítsék a hitünket abban, hogy az Úr teste és vére valóságosan jelen van az Oltáriszentségben. Arra szolgálnak, hogy jobban megérthessük és hitünkben elmélyíthessük Krisztus szavait, melyeket az utolsó vacsorán tanítványainak mondott: „Ez az én Testem, mely értetek adatik (…) Ez az én Vérem, mely értetek kiontatik." A modern tudomány és technika korában is történtek eucharisztikus csodák, amelyek még inkább alátámasztották azok természetfölötti eredetét.

Az Oltáriszentséggel kapcsolatos csodák legtöbbször olyan helyzetekben történnek, amikor valaki megerősítésre szorul, valamilyen katasztrófa fenyeget, vagy olyan tettet követnek el, amellyel megszentségtelenítik az Oltáriszentséget. Az alábbiakban egy olyan esetet írunk le, amely az ezredforduló környékén történt, és melyről alapos vizsgálati módszerek mellett megállapították, hogy a tudomány eszközeivel nem megmagyarázható.

A különleges esemény 1996-ban Argentínában, a Buenos Aires-i érsekségen történt, amikor *Bergoglio* jezsuita atya (a jelenlegi Ferenc pápa) ott volt segédpüspök. Ő rendelte el az ügy kivizsgálását, melynek eredményei nagyon meglepőek lettek.

1996. augusztus 18-án, este 7 órakor Buenos Aires üzleti negyedében egy katolikus templomban a szentáldozás befejeztével egy nő odajött a miséző paphoz, hogy talált egy eldobott ostyát a templom végében levő gyertyatartón. A liturgikus előírásoknak megfelelően az atya egy vízzel teli edénybe helyezte a szentostyát és betette az egyik oldalkápolna tabernákulumába.

Augusztus 26-án, amikor a tabernákulumot kinyitotta, nagy meglepetéssel látta, hogy az ostya valamiféle véres anyaggá alakult át. Szólt Bergoglio püspöknek, aki utasítást adott, hogy hivatásos fotográfus fényképezze le. A fotók szeptember 6-án készültek. Ezeken világosan látszott, hogy az ostya vörös színeződésű része az eltelt idő óta méretében növekedett. Ezután

évekig őrizték az ostyát a tabernákulumban, miközben az egész eseményt titokban tartották. Mivel az ostya ez idő alatt nem indult szemmel látható bomlásnak, Bergoglio bíboros úgy döntött, hogy hivatalos vizsgálatot rendel el.

A bíboros képviselőinek jelenlétében 1999. október 5-én *dr. Castanon* mintát vett a véres darabkából és New Yorkba küldte analizáltatni. Mivel nem akarta a vizsgálatot befolyásolni, ezért a vizsgálatot végző kutatócsoport előtt nem fedte fel a minta eredetét. A tudósok egyike, *dr. Frederic Zugiba* kardiológus határozta meg, hogy a vizsgált anyag valódi húsból és vérből áll, és emberi DNS-t tartalmaz. Tanúsította, hogy *„a vizsgálati anyag szívizom darabkának felel meg, amely a bal kamra billentyűkhöz közel eső részéből származik. Ez az izom felelős a szívösszehúzódásokért. Ez a szívizom darabka, amelyet megvizsgáltunk, gyulladásban van és nagyon sok fehérvérsejtet tartalmaz. Ez azt jelenti, hogy a szövet élt, amikor a mintát kivették belőle. A szívnek élnie kellett, ugyanis a fehérvérsejtek elhalnak az élő szervezeten kívül. Így ez jelzi, hogy a szív még élt, amikor a szövetminta kivételre került. Mi több, ezek a fehérvérsejtek beszűrődtek a szövetbe, amely azt jelzi, hogy a szív súlyos stressz alatt volt, mintha a tulajdonosának mellkasát nagy ütések érték volna."*

A jelenlévő szemtanúk, akik tudták a vizsgált anyag származási helyét, megdöbbentek az eredményen. Megkérdezték a tudóstól, mennyi ideig maradhattak volna a fehérvérsejtek életben, ha egy vízben tartott emberi szövetből származnak. Dr. Zugiba azt mondta, pár másodpercig. Az újságíró akkor elmondta a doktornak, hogy a vizsgálati anyag forrása hónapokig sima vízben volt tartva majd 3 évig desztillált vízben, és csak ezután történt a mintavétel belőle. A kardiológus ennek hallatára nagyon meghökkent, és a következő kérdést tette fel: *„Ha ez a minta egy halott emberből származik, hogy lehet az, hogy a vizsgálati mintában a sejtek még mozogtak? Ha az illető 1996-ban meghalt, hogy élhet a szíve még?"* A jelenlévők ekkor felvilágosították dr. Zugibát, hogy az analizált minta egy átváltoztatott ostyából származik.

A vizsgálat további részeként a kapott laboreredményeket – továbbra is a minta eredetének elhallgatása mellett – összehasonlították a 750-ben Lancianóban történt eucharisztikus csoda vizsgálati eredményeivel. Ennek az olaszországi kisvárosnak templomában szentmise közben történt a csoda, amikor a miséző pap kételkedésére, hogy a kezében tartott kenyér valóban az Úr Jézus testévé lényegül-e át, a fehér ostya elkezdett vastagodni és vörössé színeződni, miközben a kehelyben lévő bor emberi vérré változott. Ez a csodás átalakulás azóta is folyamatos, ugyanis az átalakult részek nem romlottak meg, így a modern vizsgálati módszerekkel is megvizsgálhatóak. A szakértők a minták egybevetését követően megállapították, hogy ugyanazon személy szívizom szövetéből származnak. A minták tulajdonosa egy AB Rh+ vércsoportú személy, és olyan jegyeket hordoz, amelyek kétséget kizáróan egy Közép-Keleten született és élt férfire mutatnak.

A csodák Isten különleges jelenlétére mutatnak, aki akarata szerint egy pillanatra megmutathatja előttünk szerető, gondviselő jelenlétét az életünkben azért, hogy hitünkben megerősítsen. Növelni akarja hitünket az Oltáriszentségben, emlékeztetve minket arra, hogy Ő valóságosan jelen van a kenyér és a bor színe alatt.

Ákos testvér

A miklósi mézeskalács falu

Nagy örömünkre szolgált, hogy a környéken egyedülállóként megvalósult egy álom: elkészült kicsiny falunk másolata mézeskalácsból.

Az ötlet már egy éve megfogalmazódott bennem, de a megvalósításhoz már kevés volt akkor az idő. Mikor meghallottam a rádióban, hogy egyes városok ismét meghirdetik a versenyt a neves épületeik megsütésére, akkor jutott eszembe, hogy most van itt a mi időnk is…

A remekmű elkészítésében *Csala Tünde, Tóth Ottóné, Polgár Adél* és *Vassné Steinbacher Mónika* volt segítségemre. Beosztottuk egymás között, hogy ki, melyik utcát „süti meg", amit mindenki otthon, a szabadidejében végzett. Egyforma sablon alapján készültek a házikók, annak megfelelően, hogy hosszúkás, vagy sátortetős formában sorakoznak egymás mellett. A házakról fotókat készítettünk, és ezek voltak a cifrálásban segítségünkre. Mikor elkészültünk egy utcával a kultúrház konyhájában ragasztottunk és díszítettünk közösen. Úgy gondoltuk, hogy a kiállításig ott tároljuk őket, de a párás levegő nem tett jót a házikóknak, összedőltek, és kezdhettük elölről az egészet. Talán a falu összeállítása volt a legnehezebb feladat, hiszen ügyelni kellett a domborzati viszonyokra, az utcák pontos elhelyezésére úgy, hogy adott volt a kiállítási helyszín mérete. Elképzeléseimet ötleteivel és kivitelezésével ügyes kezű férjem valósította meg.

A 128 db házikóból álló 5 x 4 méteres mézeskalács falut fehér hótakaró borította, az utcákat köztéri lámpák fénye világította meg, a domboldalon gyerekek szánkóztak, a köztéren kivilágított karácsonyfa ékeskedett, és a templomi fények misére hívták a hívőket.

Az alkotást december 12-től először a miklósi kultúrházban tekinthették meg az érdeklődők, majd év végéig a templomban került felállításra. Karácsony közeledtével az alkotást jótékonysági céllal készítettük, az adományokat két helybéli mozgáskorlátozott kisfiúnak ajánlottuk fel.

Nagyon örültünk, hogy a sok munka nem volt hiábavaló, hiszen rengeteg látogatója volt a kiállításnak, a róla készült fényképek hatalmas sikert arattak az interneten, sok-sok gratuláció, szívhez szóló, elérzékenyült üzenet áradt felénk, és nem utolsó sorban folyamatosan érkeztek az önzetlen felajánlások a két család számára. A mézeskalácsfaluról képeslap is készült, és miután az alkotás elbontásra került, a kis házikók a képeslappal együtt szétosztásra kerültek nemcsak a falu lakói között, hanem kerültek ki Hollandiába, Belgiumba és Németországba is.

Hogy mivel rukkolunk elő az idén? Még nem tudom, bár több javaslatot is kaptunk ennek újbóli megvalósítására, egy kis változtatással, a pincesorokkal kiegészítve…

Gerbovitsné S. Angéla
Miklósi

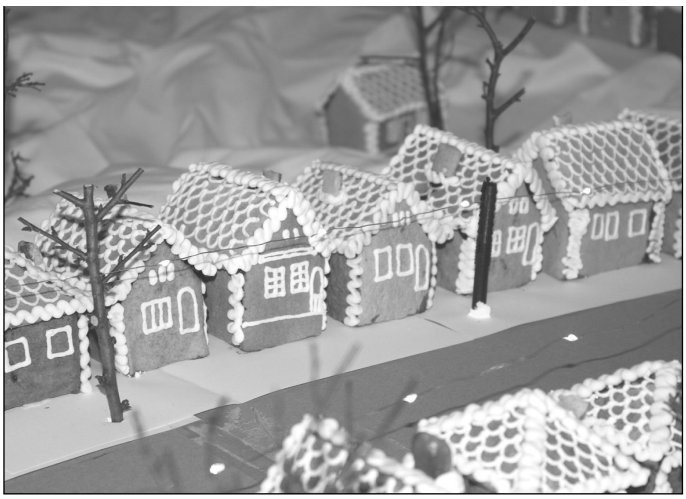

Forralt Bor Fesztivál Zicsen

„MÚLTUNK ÖSSZEKÖT" – összefogás a Koppány-völgyi falvak közösségeinek megerősítésért TOP–5.3.1-16-SO1–2017-0003 azonosító számú pályázat keretében 2020. február 15-én harmadik alkalommal került megrendezésre a Zicsi Forralt Bor Fesztivál.

14 csapat mérte össze főzőtudományát. A versenyzők által elkészített nedűt 3 tagú zsűri bírálta el.

A fődíjat – a szövetkezetünk tagja által készített kerti raklapbútort – a somogyegresi *Íjász Csajok*, második díjat – a Puli Kisvendéglő 2 személyes Puli bőségtálát – a zicsi *Csipet Csapat*, a harmadik díjat – egy ajándékkosarat – a budapesti *Zöld Sasok* csapata vihette haza. A negyedik, ötödik és hatodik helyezést elért csapatok díja egy-egy serleg volt.

A verseny legidősebb résztvevője a *Família Kft. 3* csapat színeiben induló közel 90 éves nágocsi *Horváth Istvánné Anni néni* volt, a zsűri döntése ötödik helyre rangsorolta az általuk készített forralt bort. Az eredményhirdetés után következett az ebéd, birkapörkölttel és farsangi fánkkal kínáltuk vendégeinket.

A zenét a *„Nemzetközi Fesztivál Zenekar"* szolgáltatta. Ebéd után került sor a tombolasorsolásra. Értékes nyereményeket sorsoltunk ki.

Ezúton mondunk köszönetet a versenyzőknek, a zsűri tagjainak, a rendezvény támogatóinak, a díjak és tombolanyeremények felajánlóinak, ügyes kezű „szakácsoknak", felszolgálóknak és mindazoknak, akik a rendezvény előkészítésében és a lebonyolításában részt vettek.

Zicsi Szorgos Kezek Szociális Szövetkezet

Nyissunk Istennek ajtót!

Sokat és sokfelé utazom. A tömegközlekedés számtalan lehetőséget biztosít. Egyike ezeknek, hogy új emberekkel találkozhatom, beszélgethetek velük, megismerhetem a gondolataikat, vagy csak egyszerűen csendben szemlélem, hallgatom, ahogy mással beszélnek. Szeretem megfigyelni az emberek reakcióit, találgatni mire gondolhatnak, mitől ragyog, esetleg borús az arcuk. Az emberek arckifejezéséből, mozdulataikból, gesztusaikból sok minden kiolvasható. Nemrég fültanúja voltam két asszony beszélgetésének az idő rohanásáról, arról, hogy egyik ünnepnek még vége sincs és már itt a másik. Karácsony, húsvét, ami számukra rengeteg munkával jár a család miatt.

Elgondolkodtam. Igen, nemrég volt karácsony, vágyakozva vártuk az ünnepet. Még a nem hívők is azon a szent estén gondoltak a kis Jézus születésére. Most nagyböjt idején is várunk a húsvétra, Jézus feltámadásának megünneplésére. Miközben éljük a mindennapjainkat észrevétlenül is megszólítjuk Istent. A kedves vendégnek azt mondjuk: „Isten hozott! Isten veled!”

Ha félünk valamitől, máris elhagyja szánkat az „Istenem, segíts meg!”

A hívő ember mindig is vágyott arra, hogy Isten jelen legyen az életében. Hogy beköltözzön a családjába, az otthonába, hogy vigyázza, ha úton van, ha úgy véli, hogy baj érheti. De szentelünk-e helyet, időt számára a mindennapokban, amikor úgy tűnik, minden a legnagyobb rendben megy? S valóban rendben megy, vagy csak egész életünkben keressük a boldogságot, amit nem is tudunk pontosan megfogalmazni. Végső soron ennek eléréséért imádkozunk. Kétségbeesésünk jelzi, hogy felőröl minket, ha a boldogság utáni vágyunkra nem érkezik meg az elvárt válasz. Türelmetlenek vagyunk, mert mindent azonnal akarunk. Nincsen időnk, nem szentelünk kellő időt… Mire is?? Kire is??

Időt, ami számunkra csak számszerű adat.

Mert mennyit is ér egy óra, egy perc, egy másodperc, egy tizedmásodperc? Most mindenki fejében megjelentek a kérdésre a matematikai összefüggések, és az agyunk már gépiesen el is sorolta: 1 óra = 60 perc… és így tovább.

De hogy igazán mennyit ér 1 óra? Kérdezd meg a szerelmesére váró ifjút!

S mennyi 1 perc? Megmondja az utas, aki lekéste a vonatot.

És az 1 másodperc? Pontosan annyit, amellyel elkerülhettük volna az ütközést.

A tizedmásodperc értékét pedig megmondja nekünk az élsportoló, aki az olimpián CSAK ezüstérmet nyert.

Hogy melyik ér többet? Ezt nagyon nehéz eldönteni. De a döntés mindenkinek a kezében van. A döntés, hogy kire, mire szán időt. Nézzünk kicsit magunkba, adjunk magunknak időt minden nap igazi találkozásra Istennel, hogy megérezzük közelségét.

Jó alkalom az elcsendesedésre, a lélek megértésére a nagyböjt időszaka.

Nyissunk hát Istennek ajtót, szenteljünk elegendő időt az Úrral való csendes együttlétre!

Hekeliné

MŰHELYKONFERENCIA

A Koppányvölgyi Natúrpark központjában, Törökkoppányban rendezték meg az *V. Természeti Erőforrás Gazdálkodási Műhelykonferenciát* 2020. február 21-én. Távoli vidékről is érkeztek előadók, szakértők és érdeklődők.

A rendezvény a Hangya Házban kezdődött, helyi termékbemutatókkal, majd az önkormányzati épület előadótermében folytatódott a szakmai program. *Gelencsér Géza* köszöntötte a konferencia résztvevőit, majd beszámolt a Koppányvölgyi Natúrpark 2020-ra tervezett kiemelt tevékenységeiről.

A törökkoppányi Akvageokomponia (LEADER/EIP) projekt bemutatását nagy érdeklődés kísérte. Mivel 2050-re a Föld lakosságát 9 milliárd körülire valószínűsítik, a várható élelmiszerellátási gondok megoldására egyre fontosabb lesz újabb, jól hasznosítható fehérjeforrások feltárása, használata. Állati (főként hal) takarmányozásnál nagy jövőt sejtet a mindössze 45 napos életciklusú, trópusi eredetű fekete katonalégy tenyésztése. Tápanyaghasználatuk nagyon jó hatásfokú, az eddigi vizsgálatok szerint 100 kg növényi eredetű hulladékból (élelmiszeripari melléktermékekből) 20 kg élő lárva keletkezik, amelyet zárt terű haltenyésztés során akár helyben is hasznosíthatnának. A Dózsa utca végén tervezik a kísérleti telep kiépítését, amelynek energiaellátását a geotermikus energianyerés is segítené.

A másik nagy kutatási terület a környék talajjavítási kísérleteire vonatkozik. A Koppány-völgyében a sokfelé még mindig alkalmazott lejtő irányú szántás és a nagyüzemi táblákon termelt kapásnövények extrém magas eróziós hatásúak. Az elmúlt 20 évben a talaj szervesanyag ¼-e elveszett az intenzív művelés miatt. Ha belegondolunk, hogy 1 cm humusz természetes körülmények között 100-150 év alatt keletkezik, rádöbbenhetünk, hogy mekkora már a baj. A mezőgazdasági növénytermesztés eredményessége érdekében elengedhetetlen a talajerózió megállítása, illetve a talaj szervesanyag készletének növelése. A tavaszi szántásokon látszó világos foltokon – a fehérföldes talajokon – gyakorlatilag nincs talajélet. Somogyacsa közelében 5 kísérleti parcellán folytatnak vizsgálatokat. Talajfedettség biztosítása, másodvetésű zöldtrágya-növények, szántóföldeken elterített mulcs beszántása nagy költségigényű ugyan, de elengedhetetlen, ha meg akarjuk állítani a kedvezőtlen talajromlást.

Előadásokat hallhattunk az agrobiodiverzitás fejlesztéséről is, az edzett tehénfajta, a kárpáti borzderes génmegőrzéséről, valamint a Natúrpark kuriózumának, a Koppányvölgyi tarnyakú baromfinak bemutatásáról.

A szíves vendéglátást bizonyító ebéd után a turizmusfejlesztéssel kapcsolatos beszámolók, tervek következtek. Gratulálunk a nívós előadásokhoz, és a konferencia megszervezéséhez.

S. I.

Hetven év

„Életkorunk hetven év, jó erőben lehet tán nyolcvan is, de javarészt az is kín és gyötrődés…” – jutottak eszembe az ószövetségi sorok március 14-én, a 70. születésnapomon. Tudnom kell, eddig is Isten kegyelme őrzött, de a 7. X után már különösen szokták mondani, hogy minden nap kegyelem. Ajándék, amit meg kell köszönni.

Köszönni a meghívást, s a hívás felismerését. Az ugrás merészségét, s a messzebb látás jutalmát, ha merjük szolgálni az Urat. Kegyelmek sorát, hogy megtartott és vezetett a nehéz helyzetekben is.

Jézus bátorította a követőit: *„mindenki, aki értem és az evangéliumért elhagyja otthonát, testvéreit, anyját, apját, gyermekeit vagy földjét, százannyit kap, most ezen a világon otthont, testvért, anyát, gyermeket és földet – bár üldözések közepette –, az eljövendő világban pedig örök életet.”*(Mk 10,29-30) Milyen jó ezt elhinni… Bízni Isten végtelen szeretetében halálig, az átlépésig, a nagy vizsgáig. Oly sokszor észrevehetjük a Gondviselés útját, ha másokért merünk élni. Akkor könnyebb, ha apró visszajelzéseket embertársainktól is kapunk. A hála és a tisztelet a szeretet legszebb virága.

Születésnapomat követő vasárnapokon, szinte minden faluban köszöntöttek, ahova eljutottam misézni. Sajnos a veszélyes járványügyi helyzet miatt püspöki rendeletre a vasárnapi nyilvános szentmiséket nem szabadott megtartani március 19-től. Ennek ellenére a „miklósi fertályról” is sok jókívánság jutott el hozzám.

Különösen köszönöm a miklósi, a zicsi, a pusztaszemesi és a

kereki hívek nagyvonalú ajándékát. Adományukból a monostori kápolnánk liturgikus felszereléseiből sokat megvehettünk, miseruhákat, csengőket. Ezek emlékeztetnek bennünket később is a nagy évfordulóra. Különösen jól esett Pusztaszemes önkormányzatának, a polgármesternek és a képviselő-testületnek csaknem teljes létszámú köszöntése.

Tervem még van elég, amit szívesen beteljesítenék, ha egészségileg bírom. Persze a hetven év után az ember gyakran érzi, hogy már nem fiatal, nem bír annyit, mint néhány évtizeddel ezelőtt. De a hívek megbecsülése erőt adhat a következő évekhez is. Köszönöm a megemlékezéseket, jókívánságokat!

Jenő József prior atya

Valami elindult Pusztaszemesen…

Ha egy vezető magáénak érzi annak a közösségnek a mindennapjait, problémáit, örömeit, amelyben él, akkor az őket érintő lehetőségeket, döntéseket pontosan olyan felelősséggel keresi és hozza meg, mint ahogyan azt saját családjáért tenné. Ezen elgondolások jegyében vezeti képviselőtársaival a falut 2019. októberétől *Csicsa Dániel*, Somogy megye egyik legfiatalabb polgármestere.

Pusztaszemes kis létszámú település (387 fő), ám egy ilyen kis közösségnek az összetartásban van az ereje. A képviselő-testület erre alapozva próbálja összehozni az itt élő embereket. Ez alatt az öt hónap alatt elindult valami, ami a közösség életében újat hozott. Egy olyan programsorozattal adott lehetőséget az együttes tevékenységre a falu aprajanagyja számára, amelynek sikerét a jelentős részvétel bizonyítja.

Novemberben a szép korúakat vendégelték meg, ahol a helyi gyerekek és felnőttek adtak műsort. Köszöntötték a legidősebb hölgyet és urat, a kerek évfordulós – 30, 40, 50, 60 éves – házasságokat is. A hagyománynak megfelelően vacsorával, és a helyiek által sütött házi süteménnyel kedveskedtek a résztvevőknek. A programon beszélgetésre, nótázásra és táncolásra is volt alkalom. Azoknak az időseknek, akik nem tudtak eljönni a rendezvényre, a képviselőtestület tagjai vitték házhoz a kis csomagokat.

A decemberi adventi gyertyagyújtáson a közösségi park falu karácsonyfájánál a hideg ellenére közel százan vettek részt. A betlehemi jászol fényei, a polgármesteri köszöntő, *Galbavy Jenő József* prior atya gondolatai, és a helyi gyerekek kis műsora tette meghitté az ünnep kezdetét. Az estébe nyúló rendezvényen a képviselő-testület jóvoltából forró tea, forralt bor, kalács és aprósütemény (*Rádi pékség* felajánlásából) mellett beszélgettek az emberek a falu életéről, a közelgő ünnepre várva.

A képviselő-testület támogatásával, a Pusztaszemesi Gyermekekért Alapítvány kis csomaggal kedveskedett Mikuláskor a faluban élő gyerekeknek. Az 50 főnyi kis csapat ajándékcsomaggal kezében, énekelve kísérte a Mikulást a falu feldíszített fenyőfája alá, amelynek fényeinél intett búcsút a távozó Mikulásnak. A kis betegeknek a csomagot házhoz szállították.

Karácsonykor felnőtt és gyerek együttes szereplésével pásztorjáték volt a templomban. Bár eredetileg csak gyerekek szerepeltek volna, de 3 nappal karácsony előtt többen is megbetegedtek, így felnőtt szereplők „mentették meg” a pásztorjáték előadását.

A farsangi időszak zenés, műsoros, gyerek és felnőtt vigadalma is nagy népszerűségnek örvendett.

A programsorozaton túl a falu működtetéséről, a lehetőségek figyeléséről és azok kiaknázásáról, a célkitűzésekről, a folyamatban lévő beruházásokról kaptak a lakosok korrekt, követhető tájékoztatást a februári közmeghallgatáson, ahova szintén szokatlanul sokan eljöttek.

Most valami elindult Pusztaszemesen az itt élők közösségéért egy olyan csapat vezetésével, akik méltán alapozhatnak a közösség erejére. Mert az az igazi közösség, amely sokak jövőjét tartja szem előtt, tiszteletben tartja az embert, odafigyel a másikra, együtt képes megfelelni minden kihívásnak, és legyőzi az akadályokat.

Hekeliné

De jó lenne iskolába járni!

Ez a mondat akár fél évvel ezelőtt is annyira őszintétlennek, valótlannak tűnt volna sok tanuló szájából. A koronavírus veszélyessége miatt bezárt iskolában mégis már a második nap eljutott a törökkoppányi iskola tantestületéhez. Ráadásul olyanoktól is, akik nem is tanulmányi kiválóságukról ismeretesek.

Sok mindent átértékel ez a kényszerű állapot. Kemény próbatétel elé állította az újfajta távoktatás megszervezése a pedagógusokat, a diákokat, de a szülőket is. Hogyan lehet interneten megtanulni az olvasást, az írásbeli osztást, a tengelyes tükrözést? Megérteni Archimedes törvényét, a nyelvtani szabályokat, az angol szavak helyes kiejtését, vagy éppen a hittan alapigazságait. Eddig olyan könnyűnek tűnt az okos telefonok, tabletek kezelése, most mégis sírós hang mondja a telefonba tanárjának: – Nem értem, nem tudom megcsinálni!

Hirtelen a szülők előtt is megnőtt a pedagógusok becsülete. Amikor anyu és apu is belátja, hogy ő sem tud mindent megmagyarázni gyermekének. Könnyebb volt mérgelődni egy-egy rosszabb osztályzat láttán, mint tanítani a nebulókat. S nem is csak egyet, hanem egy egész osztályt! Most a szülőnek kell megszerveznie az otthoni karantént, állandó gyerekfelügyeletet, a folyamatos magántanulást, hogy ne maradjon el a leckékkel a tanuló. S valljuk be, felnőttként az egykor megtanult tudományból sok téma alig dereng…

Minden iskolásnak meg kell érteni, hogy nem vakációval egyenlő az iskolabezárás. Nem csak azt jelenti, hogy nem kell korán felkelni, buszozni, fegyelmezetten figyelni, várni, hogy a tanító néni kiossza a tízórait. Itt hirtelen sokkal több függ az egyéni szorgalomtól, a helyes napirend kialakításától. A megnövekedő egyéni szabadság, ami az időbeosztást illeti, súlyos felelősséggel is jár. Időnket nem vesztegethetjük el karantén idején sem.

Talán minden gyerek megérti, hogy nem öröm, ha nem tudja a tanár személyesen elmagyarázni az anyagot, ha szentmisén sem vehetünk részt. Ha elég hosszú ideig tart ez a szükségállapot, talán egyre jobban kinyílik a szemünk. Rádöbbenünk kicsinységünkre, kiszolgáltatottságunkra, s újra megtanulunk jobban figyelni egymásra, és összetenni imára a kezünket…

Imre atya

Csendes, nagyon csendes…

MAGVACSKA

Hittansarok

1. Hány napos a nagyböjti készülődés? _____

2. Melyik az első és utolsó napja a nagyböjtnek?

_____

3. Mire készülünk a nagyböjt időszakában?

_____

4. Mit jelképez a nagyböjt liturgikus lila színe?

_____

5. Milyen dátumra esett 2020-ban hamvazószerda? _____

6. Írd be a megfelelő szavakat, a szövegbe: *barka, hamvazószerdán, porrá, keresztet* _____, az előző évben megszentelt és elégetett _____ hamujából a pap _____ rajzol a hívek homlokára, közben pedig ezt mondja: *„Emlékezzél, ember, hogy porból vagy és* _____ *leszel!”*

7. Jelöld X-szel a helyes választ!

Mikor történt?	virág-vasárnap	nagy-csütörtök	nagy-péntek	nagy-szombat	h ú s v é t-vasárnap
Jézus feltámad					
Jézus bevonul Jeruzsálembe					
Az utolsó vacsora					
Jézus a sziklasírban					
Ima az olajfák hegyén					
Jézus kereszthalála					

8. Húzd alá! Mit végeznek a hívő keresztény emberek nagyböjt péntekjein?
Rózsafüzért, Szentségimádást, Keresztutat, Körmenetet

9. A nagyböjti időszak jó alkalom az elcsendesedésre, a lélek megértésére.

Nyissunk hát Istennek ajtót, szenteljünk elegendő időt az Úrral való csendes együttlétre!

Kongresszusi emlék

A törökkoppányi templomi helytörténeti gyűjteményünk újabb emlékkel gyarapodott. *Kovácsné Rohonczi Éva* a Budapesten 1938. májusában megrendezett 34. Eucharisztikus Világkongresszus törökkoppányi küldötteiről küldött egy archív felvételt. Az akkor 12 éves törökkoppányi lányok koszorút vittek az ünnepségen. Balról Szakály Józsefné sz. Varga Rózsa (Gyenis Ferencné testvére), jobbról pedig Kovács Ernőné sz. Tobak Gizella látható.

MÚLTIDÉZŐ

Török levél az egresiek érdekében

A Magvetés korábbi számában és Törökkoppány monográfiájában már közöltük Ibrahim aga Koppány várából 1589-ben írt párbajra hívó levelét. A közelmúltban egy újabb helytörténeti szempontból jelentős levél nyomára bukkantunk. A török kori áldatlan állapotokat szemlélteti az az 1637. június 18-án Koppány várában írt levél, amelyet a História folyóirat 1995/5-6. számában közölt *Tóth István György*. Írásából több részletet átvettünk.

A levél elejére arab betűkkel Musztafa bég íratta díszes aláírását. Az okmányt török pecsét hitelesítette. A szöveget egy magyar íródeák írhatta, hiszen a dél-dunántúli magyar főkapitánynak, Batthyány Ádám grófnak küldték el, s végig ízes magyar nyelven olvasható.

„Az tekintetös és nagyságos gróf Battiáni Ádámnak, mint szomszéd vitéz úr barátomnak adassék ez levél kezéhez híven” – szól a nyájas címzés, amiből máris kitűnhet, hogy valamit kérni szeretne a bég az ellenséges vezértől. Hasonlóan felettébb illedelmes a levél végén az aláírás előtti ajánlás: *Én Koppán várában lakozó Musztafa bék, az hatalmas török császárnak Koppán végvárának fő gondja viselője, Nagyságod parancsoljon az szomszédságban, én is Nagyságodnak szeretettel szolgálok, az miben illik.*

1543 óta Koppány környékén a török volt az úr. A szandzsákközpontból számtalan portyát indítottak a magyar területek lakosságának kifosztására a 16. század második felében. A rengeteg véráldozattal és anyagi veszteséggel járó 15 éves háború (1591–1606) egyfajta patthelyzettel zárult. A békekötés után nyilvánvalóvá vált, hogy a török-magyar együttélés nem átmeneti szörnyűség, hanem tartós realitás lesz. A sokszoros feszültség az adók beszedése során is nyilvánvaló volt.

Az adózás szempontjából a hódoltság területére eső falvak – így a jelenlegi lelkipásztori körzetünk összes települése, illetve azok középkori elődje – igencsak sanyarú helyzetbe került. A törököknek fizetendő szerteágazó illetékek és tizedek mellett a régi magyar birtokosok is igényt tartottak jövedelmükre az ősi földjükről. A magyar végvári vitézek a szűkös ellátmányuk kiegészítésére gyakran a hódoltsági területekre jártak portyázni a szegény falusi nép terhére. A magyar várak őrségei lettek a hódoltsági adószedők, akik gyakran a legerőszakosabb módszerektől sem riadtak vissza vélt jussuk behajtása során.

A 17. század mindennapjaiba enged betekinteni bennünket ez a török levél.

„Isten engedelmébül Coppán végvárának én vagyok fű békje és gondviselője – írta Musztafa bég – *és ezön Koppán tartományban az Nagyságod faluja, Nagyegrös Törökországban az én birtokomban vagyon, Magyarországba Nagyságodé, úgy értem.”* A koppányi bég szerint tehát a mai Somogyegres középkori elődje egyszerre két országban, magyar és török területen feküdt. Bármilyen furcsának tűnik ez a megfogalmazás, mégis hűen kifejezi mélyen a török végvárvonal mögött fekvő kis falu helyzetét.

A bég azért szánta rá magát levélírásra, mert Szentgyörgyvár, Keszthely, Devecser és Zalavár végvárakból magyar katonák keresték fel Nagyegrest, és lakóit kegyetlenül megsarcolták. „A*z Nagyságod falujában az Nagyságod jobbágyai megkínzódtak”* – panaszkodott Musztafa bég –, volt akit csak súlyos váltságdíj fejében engedtek szabadon a magyar katonák.

A koppányi bég szinte kérlelte Batthyány Ádám főkapitányt – mint Nagyegres magyar földesurát –, hogy a parancsnoksága alatt álló vitézek ne dúlják fel ezt a falut. Érvelése logikus, hiszen a dúlással saját jobbágyait sarcolja, pusztítja a gróf.

„Kérem azért Nagyságodat, az szomszédságban Nagyságod ne hagyja az Nagyságod jobbágyát illyen ok nélkül, mód nélkül illyen tolvajoknak elpusztítani, mert én Törökországban minden kártól megoltalmazom az mint lehet. Hogy ha Nagyságod most gondját nem viseli, azok az tolvajok elpusztítják ezt az országot, mert ha én Törökországban illyen tolvajokat találnék, mind felakasztatnám és elvesztetném üket, de mind Magyarországból származik az tolvaj.”

A koppányi bég tehát beismerte tehetetlenségét, hogy képtelen a magyar végváriak dúlását megakadályozni. Ezért kérte, hogy a magyar főkapitány hasson oda, akadályozza meg ezt a pusztítást. Elismeri, hogy a somogyi falun és annak jövedelmén osztozkodnia kell a távol élő magyar földesúrral, de azt is tudja, hogy a falu lakossága csak a főkapitány hathatós közbenjárásával élhet békében, azaz mindkét oldalról békességet kell teremteniük ahhoz, hogy adózhasson kétfelé a szegény nép.

Bár 1643-ból van még adatunk Egresről, akkor az andocsi jezsuita atyák végeztek itt missziós körútjuk során lelki gondozást, később minden bizonnyal teljesen elpusztult a település. Annyira elviselhetetlenné vált a helyzetük – amihez jelentősen hozzájárulhatott a kettős (magyar-török) sarcolások kegyetlenkedése –, hogy elmenekültek, vagy kihaltak az utolsó itt lakók is. A török kiűzése után új helyen, az egykori középkori falutól délre telepedtek meg újra az egykori Batthyány birtokon. Új kis fatemplomukat sem az eredeti középkori téglatemplom közelében építették fel. A 18. század közepétől Németh Egresnek nevezték a falut. Az eredeti írásmód (th-val!) is jelzi, hogy a megkülönböztető jelző nem nemzetiségre utal, hanem személynév eredetű. Új lakossága nem a sváb betelepítés során került oda, mert az első névsorok tanúsága szerint magyar nemzetiségűek a családok.

Dr. Sipos Imre

Battyhány Ádám főkapitány, Egres magyar földesura. *Elias Widemann rézmetszete. MNMTKcs*

KÖNYVAJÁNLÁS

A szalézi szerzetesrendet Bosco Szent János alapította a 19. században. Fő életcélja az elkallódó fiatalok összegyűjtése, s Krisztushoz vezetése volt. Küldetésük ma is nagyon aktuális, hiszen ifjúságunkat olyan sok negatív hatás éri, hogy könnyen elfelejtik a legfontosabbat. A szalézi atyák számtalan módon igyekszenek hazánkban is teljesíteni rendalapítójuk szándékát. A Don Bosco Kiadó sok értékes és tanulságos történetekkel teli könyvet ad ki.

A közelmúltban megjelent könyvecske a Budapesti Eucharisztikus Kongresszus közeledtére tekintve készült. *Gimmi Rizzi* fiataloknak írt művét fordították le magyarra és adták ki a szalézi atyák. Három eucharisztikus naphoz közöl elmélkedéseket.

Szentségimádásra készülődve könnyen esünk abba a hibába, hogy csak felnőttekre gondolunk, pedig ezek a napok ugyanúgy szólnak a gyerekekhez is. Hittanórákon próbáljuk megértetni a tanulókkal, hogy Jézus példabeszédei és az evangéliumi történetek kortalanok, nemcsak Jézus hallgatóságához szóltak, hanem örökérvényű igazságokat rejtenek korunkban is, felnőttnek és gyereknek egyaránt. Mindannyiunkat tanítani szeretne Mesterünk akár a Tábor-hegyi színeváltozás történetével, akár a csodálatos kenyérszaporítás döbbenetével, vagy amikor tanítványai bárkáját éjszaka a Galileai tavon gyalog közelítette meg. Ehhez a három történethez fűz személyre szóló elmélkedéseket és imákat a szerző.

A füzetszerű könyvecske második részében megismerhetjük Don Bosco fiatalkori álmát, amikor az Egyház hajója tűnt fel neki a háborgó tengeren. Sok ellenséges hajó próbálta elsüllyeszteni, de hiába. A két oszlophoz odaláncolt hajó minden vihart és támadást kiállt. A menekülést biztosító két oszlop az Oltáriszentség és Szűz Mária tiszteletét jelentette.

Boldog Ildefonso Schuster bíboros, Milánó érseke, amikor az 1953-as torinói Olasz Eucharisztikus Kongresszuson tartott záróbeszédében felidézte ezt az álmot, úgy értelmezte, mint igaz próféciát, amely a jelenre vonatkozik. Zűrzavaros korunkban mentségünk lehet a Szűzanya iránti odaadás és a gyakori szentáldozás.

A különösen gyerekeknek írt mű tanulságos játékokkal zárul. Az 55 kérdésből álló *Kvíz az Oltáriszentségről és a szentmiséről* szemléltetheti az olvasónak, hogyan is áll a hittanismerettel ezekben a tárgykörökben. Befejezésül szókereső feladvány, és a megfigyelőképességet próbára tevő rajzos feladat teszi egyfajta munkafüzetté a kiadványt.

Egy imádság részlete a sok közül: *Uram, Te vagy a Barát, aki bízik bennem, Te vagy a Barát, aki mindig gondol rám, Te vagy a Barát, akiben vakon megbízhatok. Uram, te ízig-vérig barát vagy, aki sosem hagysz el, és aki itt hagytad értem testedet…*

Szerk.

ANYAKÖNYVI HÍREK
2019. IV. negyedév

KERTESZTELÉSEK

Törökkoppányi plébánia területén: Lezsák Zsolt és Márton Patrícia fia, Konor Vince (okt. 6. – Törökkoppány) (Tamásiból); Varga Roland és Huszár Éva leánya, Eliza Ilona (okt. 27. – Törökkoppány),
Miklósi plébánia területén: Horváth József és Kovács Nóra leánya, Dorina Mária (dec. 26. – Zics) részesült a keresztség szentségében.

ESKÜVŐ

Kult Péter és Fábián Diána (okt. 12.) szentségi házasságot kötöttek a törökkoppányi templomban.

HALÁLOZÁS

(Zárójelben a temetés helye olvasható)

Törökkoppányi plébánia területén: özv. Szőke Istvánné sz. Rácz Katalin (87 é. – okt. 20.) (Somogydöröcske); Takács Ferencné sz. Fábián Rózsa (74 é. – nov. 8.) (Törökkoppány); Szomorú Gyula (76 é. – nov. 12.) (Törökkoppány); özv. Sebestyén Józsefné sz. Dörnyei Rózsa (87 é. – dec. 24.) (Törökkoppány),
Miklósi plébánia területén: Márin Ferenc (78 é. – okt. 4.) (Kára); Friss Józsefné sz. Kocsis Veronika (73 é. – okt. 12.) (Zics); Ábrahám-Tandori János (72 é. – okt. 24.) (Zics); Csuti Vilmos (54 é. – okt. 31.) (Somogyegres); Fehérvári Péter (34 é. – nov. 23.) (Somogyegres); özv. Maurer Istvánné sz. Pintér Mária (83 é. – nov. 25.) (Kára); Nieder Mátyás (87 é. – dec. 13.) (Miklósi),
Kapolyi plébánia területén: özv. Groszmann Jánosné sz. Steinbacher Mária (85 é. – okt. 17.) (Pusztaszemes); özv. Bognár Józsefné sz. Puller Erzsébet (80 é. – nov. 14.) (Kereki); Weisz László János (59 é. – dec. 12.) (Somogymeggyes) elhunyt.

A meghalt hívek lelke Isten irgalmában békességben nyugodjon!

Ferenc pápa felajánló imája járvány idején

Ó, Mária, te mindig az üdvösség és a remény jeleként ragyogsz utunkon. Rád bízzuk magunkat, betegek Egészsége, aki hitedben szilárdan kitartva a kereszt alatt osztoztál Jézus fájdalmában.

Népünk üdvössége, te tudod, mire van szükségünk, és biztosak vagyunk, hogy gondoskodni fogsz arról, hogy mint a galileai Kánában, visszatérhessen az öröm és az ünneplés a mostani megpróbáltatások után.

Isteni szeretet anyja, segíts, hogy felismerjük és elfogadjuk az Atya akaratát és megtegyük, amit Jézus mond majd nekünk, aki magára vette szenvedéseinket és fájdalmunkat, hogy a kereszt által elvezessen bennünket a feltámadás örömére. Ámen.

Oltalmad alá futunk, Istennek Szent Szülője, könyörgésünket meg ne vesd szükségünk idején, hanem oltalmazz meg minket minden veszedelemtől, ó, dicsőséges és áldott Szűz!

MAGVETÉS

Szent János Apostolról és Remete Szent Pálról Nevezett Közösség időszakos lapja: SJP szerzetesház 8669 Miklósi, Petőfi S. u. 49. Tel.: 84/385-179. Szerkesztik: **Dr. Sipos Imre SJP atya** és **Galbavy Jenő József SJP prior atya**. Lapindító: † **T. Flink Kornél**. Komputertipográfia: **Szurmay László**. Nyomás: **NYOMDAKÉSZ** — 8200 Veszprém, Pázmándi u. 10. Nyomdavezető: **Kész Ferenc**